

KOKKUVÕTE

Helicobacter pylori (*H. pylori*) on gram-negatiivne bakter, mis koloniseerib inimese magu. Maailmas on ligi pool inimkonnast nakatunud *H. pylori* 'ga. Bakteri infektsioon möödub krooniliselt ning enamasti asümptomaatiliselt. 10-15%-l nakatunutest tekivad mao haavandid ning 1%-l võib areneda mao adenokartsinoom. Mitmed uurimustööd seostavad *H. pylori* nakkust maksa tsirroosi ja maksa vähi arenemisega. On leitud, et *H. pylori* indutseerib maksarakkudes väikeseid punkti sarnaseid dünaamilisi mikrodomääne nimega podosoomid.

Käesoleva töö aluseks on Le Roux-Goglin et al., 2012 uurimus, kus vaadeldi *H. pylori* 7.13, J99 ning X47 tüvede mõju primaarsetele maksarakkudele. Käesoleva töö tulemusena:

1. Võrreldi erinevate *H. pylori* tüvede morfoloogiat ning vaadeldi aktiivsust. Leiti, et huvipakkuvad *H. pylori* tüved erinevad üksteisest nii kuju kui pikkuse poolest.
2. Vaadeldi uuritavate *H. pylori* tüvede lokaliseerimist nakatatud Huh7 rakukultuuris. Leiti, et bakterid erinevad tüved on seondunud raku plasmamembraanile.
3. Uuriti podosoomide moodustumist *H. pylori* 'ga nakatatud Huh7 rakukultuuris. Jõuti selgusele, et *H. pylori* tüved 7.13 WT ja tema deletsioonimutandid Δ CagA ja Δ CagE Huh7 rakkudes podosoomide ei indutseeri. Tüvi J99 indutseerib rakkudes TGF β -ga sarnaseid podosoomidest rosette ning X47 individuaalseid podosoomide.
4. Vaadeldi *H. pylori* tüvede mõju Huh7 rakkude morfoloogiale. Leiti, et X47 lõhub raku fokaalseid adhesioone ning indutseerib nakatatud rakkudes vakuoolide moodustumist ja rohkete rakujätkete teket. Koolibri efekti ei tuvastatud.

Töö tulemusena täideti seatud eesmärgid kirjeldades erineva patogeensusega *H. pylori* tüvesid ning nende mõju raku morfoloogiale ning podosoomide moodustumisele.

